

(Lovforslag nr. L 100).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

37. møde

Onsdag den 6. december 1978 kl. 11.00

Dagsorden:

1) *Forespørgsel til handelsministeren:*

Forespørgsel [om kapitalcentraliseringen i erhvervslivet] af Gert Petersen (SF) m. fl.
(Forespørgsel nr. VII).

2) *Spørgsmål til ministrene.*

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Fra medlem af folketinget *Ove Jensen*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 7. december atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Blæsbjergs*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af folketinget *Wissing (FP)*, *Glistrup (FP)* og *Poulsgaard (FP)* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forbedring af styrelsen af universiteter m. v.
(Lovforslag nr. L 98).

I skrivelse af 4. december meddeler justitsministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov for Færøerne om rettens pleje.
(Lovforslag nr. L 99).

Medlemmer af folketinget *Lilli Gyldenkilde (SF)*, *Bjørn Poulsen (SF)* og *Ebba Strange (SF)* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Tilsyn med plejehjem m. m.).

Wissing (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved fremsætte:

Forslag til lov om forbedring af styrelsen af universiteter m. v.

(Lovforslag nr. L 98).

Om baggrunden for lovforslaget henvises til bemærkningerne.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov for Færøerne om rettens pleje.

(Lovforslag nr. L 99).

Forslaget skal afløse den gældende retsplejelov for Færøerne, der er af 17. december 1965. Forslaget omfatter ændringer, der er foretaget i den almindelige retsplejelov siden 1965 og frem til 1973. Endvidere gennemføres den forhøjelse af bødeforelægsgrænsen og grænsen for udenretlig konfiskation, der blev foretaget i 1974, og den forhøjelse af grænsen for underretssager, der fandt sted i 1975 i den almindelige retsplejelov.

Der er endvidere foretaget en række mindre ændringer, hvorefter de særlige færøske regler er tilnærmet reglerne i den almindelige retsplejelov.

Lovforslaget har været forelagt det færøske hjemmestyre, der har meddelt sin tilslutning til forslagens gennemførelse.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt kan henvise til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Tilsyn med plejehjem m. m.).

(Lovforslag nr. L 100).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg skal efter aftale med forespørgeren udsætte mødet et kvarter; det genoptages kl. 11.15.

Jeg gør opmærksom på, at det ikke er tanken at holde nogen frokostpause, men spørgetiden bliver til normal tid, kl. 13.

Mødet udsat kl. 11.02.

Mødet genoptaget kl. 11.15

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forespørgsel til handelsministeren:

Forespørgsel af Gert Petersen (SF), Ebba Strange (SF) og Ole Olsen (SF):

»Hvad agter regeringen – på baggrund af de i rapporten fra udvalget om lønmodtagernes medejendomsret fremkomne oplysninger – at gøre for at modvirke kapitalcentraliseringen i erhvervslivet?«

(Forespørgsel nr. VII. Anmeldt 10/11 78. Fremme af foresp. vedt. 17/11 78).

Forhandling

Gert Petersen (SF):

Vi har længe vidst, at kapitalmagten her i landet er samlet på forholdsvis få hænder. Det er vores opfattelse i socialistisk folkeparti, at en betydelig magt, der ofte overgår den, som selv ministre udøver, ligger i vore tre hovedbanker. Vi ved også, at forsikringsselskaberne har en stor økonomisk magt, først og fremmest når det drejer sig om investeringsvirksomheden. Endelig har vi længe vidst, at en række multinationale selskaber udøver betydelig økonomisk indflydelse i vort land. I alt dette er der som sagt intet nyt.

Derimod er det nyt, at der nu er kommet en rapport om – som det hedder – lønmodtagernes medejendomsret, hvori det i en oversigt over ejerforholdene til den samlede aktiekapital i det danske erhvervsliv fastslås, at selskabsejede aktier udgør 35 pct af samtlige aktier, privatejede aktier 25 pct., fondsejede

15 pct. og udenlandsk ejede aktier 15 pct. Det er i hvert fald en ny viden, som bl. a. gør op med myten om Danmark som de mange, mange små aktionærs land; når det er sådan, at over 1/3 af aktierne i selskaber ejes af andre selskaber, kan man jo ikke påstå, at der her er tale om nogen spredning af ejendomsretten, som man ellers har hørt så meget om.

Det er også ganske slående, at der i den rapport, som er kommet, gives udtryk for en vis usikkerhed med hensyn til disse procentberegninger. Det skal man ikke lade komme rapporten til skade, men det er et andet udtryk for den vanskelighed, der er ved at foretage disse undersøgelser, det tågesløv, som det store erhvervsliv er i stand til at lægge over sine dispositioner, og dermed en understregning af det ikke-demokratiske i alt dette.

Det er på den baggrund, socialistisk folkeparti har følt, at det er på tide, at folketinget diskuterer kapitalkoncentrationen i dansk erhvervsliv. Naturligvis sker det også på baggrund af den standende debat om en demokratisering af ejendomsforholdene i erhvervslivet. Socialistisk folkeparti er ikke forlovet med den model, som LO og socialdemokratiet har lagt frem; vi har mange kritiske indvendinger mod den. Vi har dog endnu flere helt principielt afgørende kritiske indvendinger mod de andre modeller, som er lagt frem, f. eks. af Industrirådet og en række andre organisationer. Men vi synes under alle omstændigheder, at det arbejde, som er gjort, også ved at rejse debatten om ØD, fortjener i dette ting at blive fulgt op af en debat om ejendomsforholdene i erhvervslivet, i produktionssektoren, et problem, som dette ting alt for ofte har ladet ude af betragtning, når vi har skullet tage de store afgørelser. Det er på den baggrund, vi har stillet forespørgslen til handelsministeren.

Handelsministeren (Arne Christiansen):

De problemer, som foreligger til behandling under denne debat om kapitalcentraliseringen, er stort set de samme, som vi drøftede her i folketinget den 25. oktober i anledning af det kommunistiske forslag til lov om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af kapitalkoncentrationen i erhvervslivet. Partierne og regeringen havde under denne debat lejlighed til at fremsætte synspunkter